

рене до провадийската колония за непослушание и неподчинение на известни актове на републиката¹⁾). Документирани съ отъ това време голъми спорове и различия между дубровчаните въ Превадия, въ връзка съ уреждане на тѣхни имотни интереси. Следъ смъртта на търговеца Николо ди Джiovani неговия слуга претендиралъ да получи голъми суми и запориралъ останалите стоки на господаря, затова отъ Дубровникъ съвета разпоредилъ на 6 февруари 1620 г. да се плати възнаграждението му, като остатъка отъ стоките се предадатъ на наследниците на търговеца, а сѫщевремено се избѣгватъ за въ бѫдеще подобни произволи²⁾). Републиката е държала винаги, щото дубровчаните въ Турция да прибѣгватъ само до отечественото правосъдие. Правото на сѫдебна екстериториалност на дубровнишките колонисти било винаги гарантирано съ търговскиятъ и политически договори, които Дубровникъ сключвалъ съ всички владѣтели на Балканския полуостровъ. Затова републиката изрично запрещавала на своите поданици да се отнасятъ за разрешение на взаимните си спорове до турските сѫдилища³⁾). Презъ 1619 г. въ Превадия станали голъми разпри между нѣкои търговци, заради собственостъта на една кѣща. И понеже нѣкои отнесли спора предъ турските сѫдилища, републиката разпоредила да бѫдатъ глобени съ 500 талера — сума твърде голъма за времето⁴⁾.

По-подробни сведения за развитието на дубровнишката търговия въ Превадия сѫ запазени въ една релация на католишкия архиепископъ отъ Антивари, Пиетро Мазареки. Той разказва, че частъ отъ дубровнишките търговци отъ Русе и другаде отивали да закупуватъ биволски и волски кожи, които изпращали въ Превадия, гдето имало 10—15 дубровнишки търговци; общият брой на дубровчаните, заедно съ младежите достигалъ до 40 души и повече. Тѣ подържали единъ капеланъ⁵⁾). Това установява по единъ положителенъ начинъ, че Превадия билъ центъръ на търговията въ тази част на полуострова и то специално за кожи. Този градъ билъ главното тържище на дубровнишките търговци отъ цѣла северна България и затова колонията дубровчани била най-многочислена. Презъ 1636 г. единъ отъ видните провадийски търговци — Николо Златани е написалъ своето завещание. Малко следъ това той починалъ въ София, вѣроятно вече като мѣстенъ търговецъ. Отъ текста на завещанието, обаче се разбира, че той оставилъ своя кѣща въ Превадия, а въ София живѣлъ подъ наемъ⁶⁾). Златани изнасялъ кожи, а внасялъ платове. Отъ други източници се разбира, както и по-горе се спомена, че той е търгувалъ на съдружнически начала съ Дубровникъ и Анкона⁷⁾). Презъ 1635 г., бидейки въ тѣчи-

¹⁾ П. т. f. 136V⁰.

²⁾ П. т. f. 174V⁰.

³⁾ П. т. т. 42 f. 247V⁰; т. 43 f. 24, 105V⁰.

⁴⁾ П. т. т. 43 f. 172.

⁵⁾ „a Russi et altri luoghi nominati, ovѣ qualche giovane dei mercanti che vâ comprando cuoi di buffali di bovi conducendoli a Provato, dove saranno dieci o quindici mercanti di Ragusa, i quali con i loro gioveni arrivaranno al numero di 40 anime al piÙ; questi mantengono un cappelano . . .“ Fermendžin, ц. с. 31.

⁶⁾ „Tengo in Provato una casa . . . Dico che la casa qui in Soffia dove habito per essa ho pagato per apieno l'affitto per tutto il di Agosto prossimo venturo“. Test. т. 61 f. 121.

⁷⁾ Div. not. т. 134 f. 19V⁰ (отзадъ на тома).